

Technische vragen AB 8 juli 2026

2 Bespreekpunten

2.c Vaststellen peilbesluiten 2025

Fracties Partij voor de Dieren, PvdA, Natuurterreinen en AWP

Vraag:

1. De enige beschikbare grondwaterstandsmeting in peilgebied Polder Moerbos betreft een meetreeks die eindigde in 2000. Bij ons weten zijn in boring 1 veenlagen aangetroffen tussen circa –1,33 en –1,58 m NAP en opnieuw tussen –1,78 en –1,98 m NAP. De aanwezige kleilagen kunnen oxidatie mogelijk vertragen, maar deze gegevens wijzen er ook op dat in het gebied nog veen aanwezig is.

Op basis van welke actuele grondwaterdata is de conclusie onderbouwd dat het risico op veenoxidatie bij de voorgestelde peilverlaging verwaarloosbaar is? Waarom is niet overwogen om eerst grondwaterstandsmetingen met een nieuwe peilbuis te verrichten, voordat het AB een peilwijziging in een veengebied wordt voorgelegd?

Antwoord:

Er is geen recente lange meetreeks van grondwaterstanden beschikbaar. Voor deze partiële herziening is vooral beoordeeld of het voorgestelde peil aansluit bij het watersysteem en bij het peil dat in de praktijk jarenlang is gevoerd. Het zomerpeil wordt niet verder verlaagd dan dat langjarig gevoerde praktijkpeil. Het lagere winterpeil verandert niet. Daarmee wordt geen extra ontwatering geïntroduceerd ten opzichte van de langdurige praktijksituatie.

Omdat deze partiële herziening geen structureel dieper ontwateringsregime introduceert dan het in het verleden jarenlang gevoerde praktijkpeil, verwacht het waterschap geen duidelijke extra versnelling van de bodemdaling ten opzichte van de reeds gemeten, relatief lage dalingssnelheid.

Vraag:

2. Jarenlang maalde gemaal Emilia door een telemetrische ijkfout van Brabantse Delta op een te laag peil. Pas na de vervanging in 2017 werd voor het eerst het peil gevoerd dat het peilbesluit voorschreef. De aanleiding voor het huidige verzoek tot verlaging lijkt nu één enkel nat jaar (2024) te zijn, na een reeks droge jaren waarin er over datzelfde peil geen klachten waren. Verdient het niet de voorkeur om meerjarig meetdata te verzamelen onder het correct geijkte gemaal, voordat het AB een peilwijziging in een veengebied wordt voorgelegd?

Antwoord:

Het klopt dat na vervanging en ijking van de telemetrie vanaf 2017 het formele peilbesluitpeil is gevolgd. De voorgestelde partiële herziening is niet alleen gebaseerd op het natte jaar 2024 of op klachten uit dat jaar. De afweging is breder gemaakt. Daarbij is gekeken naar het historisch gevoerde peil, de werking van het watersysteem, het grondgebruik en de drooglegging in het gebied.

Voor 2017 bleek het gemaal circa 12 cm te laag geijkt, waardoor feitelijk lagere waterpeilen zijn gevoerd dan volgens het peilbesluit was toegestaan. Het nu voorgestelde zomerpeil ligt nog steeds circa 2 cm hoger dan dat historische

praktijkpeil. Daarmee wordt teruggekeerd naar een peil dat dicht bij de langjarige praktijk ligt, zonder dat een nieuwe structurele peilverlaging wordt geïntroduceerd

Vraag:

3. In de toelichting bij dit agendapunt staat dat het waterschap "momenteel bezig is met het maken van beleid speciaal voor veengebieden" en dat het waterschap "terughoudend is met peilverlagingen in gebieden waar veen voorkomt."

Het waterschap heeft het Klimaatakkoord medeondertekend en CO₂-reductie als klimaatdoelstelling opgenomen in onder meer onze Strategische Agenda. Zowel de Ontwerpnota Ruimte, de NOVI 2020 en 'Water en Bodem sturend' wijzen eveneens in de richting van peilverhoging of terughoudendheid met verdere ontwatering in veengebieden. Bovendien vraagt de Europese Natuurherstelverordening (artikel 11, lid 4) van lidstaten om herstelmaatregelen te treffen voor ontwaterde veengronden in agrarisch gebruik, zoals ook een gebied als Polder Moerbos.¹

Is het in het licht van al het bovenstaande niet gepast om het aankomende veenbeleid van Waterschap Brabantse Delta eerst te finaliseren voordat een peilverlaging in een veengebied wordt geformaliseerd?² Wanneer wordt dit nieuwe veenbeleid aan het Algemeen Bestuur voorgelegd?

Antwoord:

In West-Brabant komt veen voor maar dit is niet 1 op 1 te vergelijken met veenweidegebieden in bijvoorbeeld Noord- en Zuid-Holland. Het veen in het beheergebied van waterschap Brabantse Delta is geen officieel veenweidegebied zoals bedoeld in het Klimaatakkoord. Landelijke regels en beelden passen daarom niet altijd één-op-één bij de lokale situatie in West-Brabant.

Het waterschap gaat terughoudend om met nieuwe peilverlagingen. Bij deze partiele herziening gaat het waterschap niet mee met het verzoek van belanghebbenden in het gebied om het zomerpeil verder te verlagen dan het peil dat in het verleden lange tijd in de praktijk is gebruikt. Dit besluit zorgt daarom niet voor extra ontwatering ten opzichte van die eerdere praktijksituatie. In het voorgestelde zomerpeil blijft het peil twee centimeter boven het in het verleden gevoerde zomerpeil. Vanwege deze terughoudendheid is dit voorstel, vooruitlopend op het bestuurlijk gesprek over veen, aangeboden aan het algemeen bestuur.

Vraag:

4. De conclusie dat veenoxidatie "te verwaarlozen" is, lijkt gestoeld op vijf verspreide boringen en de al in vraag 1 genoemde verouderde meting - terwijl de toelichting bij de nota zelf erkent dat er buiten die boringen geen uitspraken gedaan kunnen worden over de exacte ligging van klei- en veenlagen. Bovendien wijst de classificatie 'veen' (niet 'moerig') op de bodemkaart erop dat de veenlaag nog substantieel genoeg is om bescherming te verdienen, een 'moerige' classificatie had immers aangegeven dat het veen al grotendeels is afgebroken.

Acht de organisatie de huidige datasets en onderbouwing robuust genoeg voor het peilbesluit? Zo ja, wat zijn hiervoor de redenen? Is met zekerheid te zeggen dat een peilverlaging geen effect zal hebben op het veen?

¹ [Verordening inzake natuurherstel in het EU-Publicatieblad verschenen | Expertisecentrum Europees Recht](#)

² In BURAP 2026-1 lezen we op pagina 35: 'In 2026 actualiseert het waterschap de inzichten rondom veenweiden & broeikasgassen.'

Antwoord:

De beschikbare gegevens geven geen volledig gebiedsdekkend beeld van alle klei- en veenlagen. Die beperking is bekend en meegewogen. Voor deze partiële herziening acht het waterschap de onderbouwing voldoende. De belangrijkste reden is dat het voorgestelde peil niet lager ligt dan het peil dat in het verleden langdurig in de praktijk is gevoerd. Het nieuwe peil ligt twee centimeter boven het historische peil. Daarmee wordt geen nieuwe structurele ontwatering toegevoegd ten opzichte van de historische praktijksituatie en sluit het waterschap aan op het beleid om terughoudend te zijn met peilverlagingen in veengebieden.

Vraag:

5. Onze Beleidsnota Peilbesluiten (uit 2019) stelt op pagina 11 dat het waterschap "terughoudend is met verlaging van het peil" in gebieden die gevoelig zijn voor bodemdaling, en dat de kans op bodemdaling wordt meegenomen in de afweging.

De bodemdalingskaart toont in het noordwestelijk deel van het peilgebied een verzakking van 0,5 tot 1,5 mm per jaar. In de toelichting wordt dit omschreven als 'relatief beperkt', maar daarbij wordt geen norm of beoordelingskader genoemd.

Hoe verhoudt de voorgestelde peilverlaging zich tot het eigen beleid uit 2019? Op basis van welke actuele onderbouwing is geconcludeerd dat de kans op bodemdaling verwaarloosbaar is? Welk norm- of beoordelingskader hanteert het waterschap om een daling van 0,5 tot 1,5 mm per jaar als 'relatief beperkt' te kwalificeren?

Antwoord:

De Beleidsnota Peilbesluiten vraagt om terughoudendheid bij peilverlagingen in gebieden die gevoelig zijn voor bodemdaling. Die lijn is hier gevolgd. Het peil wordt niet verder verlaagd dan het peil dat jarenlang in de praktijk is gevoerd. Een verdergaande verlaging, zoals vanuit de streek is gevraagd, wordt niet overgenomen.

Er is geen harde landelijke norm waarmee bodemdaling in mm per jaar eenduidig als beperkt of groot wordt gekwalificeerd. De bodemdaling in peilgebied Moerbos is aanmerkelijk lager dan de dalingssnelheden die doorgaans in veenweidegebieden worden gerapporteerd, zoals 2 tot 10 mm per jaar in de Utrechtse veengebieden en tot 10 mm per jaar (1 cm) in het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Het ligt ook onder de drempel van 2 mm per jaar die de provincie Noord-Holland hanteert om bodemdaling als significant te kwalificeren.

Omdat geen lager peil wordt vastgesteld dan het jarenlang gevoerde praktijkpeil, wordt geen extra structurele ontwatering geïntroduceerd dat een versnelling van de bodemdaling ten opzichte van de reeds relatief lage bodemdalingswaarde zou verklaren.

Vraag:

6. Op de DB-vergadering van 9 juni 2026 is het 'Ontwerp peilbesluit partiële herziening Moerdijk-West, inclusief bijbehorende stukken', goedgekeurd om de zienswijze in te gaan. Gaat het hier ook om een peilverlaging in veengebied?

Antwoord:

Nee, in het Ontwerp peilbesluit partiële herziening Moerdijk-West worden in de delen van het gebied waar veen voorkomt geen peilverlagingen voorgesteld. Ook daar past het waterschap de terughoudende lijn toe.